

тията влизат: печалбата за реализираната продукция^{1/}, нето данъкът върху оборота^{2/} за реализираната продукция, осигурителните вноски и други. В "Други" се включва данъкът върху общия доход на ТКЗС, други данъци и такси, отчисления за различните фондове на ТКЗС, вноските във фонд "Пенсиониране" от промишлените предприятия, чистият доход от външна търговия, глоби и лихви, застраховки и други нематериални разходи.

Оценката на обществения продукт и националния доход е извършена по цени на съответната година и по съпоставими цени. До 1963 година включително стоковата част от селскостопанската продукция е оценявана по фактически цени на реализацията, а нестоковата – по средно претеглени цени на стоковата продукция. От 1964 година цялата нестокова селскостопанска продукция се оценява по държавни изкупни цени.

Необходимо е да се имат пред вид особеностите на ценообразуването в нашата страна във връзка с реализацията на данъка върху оборота. Данъкът върху оборота като част от стойността на обществения продукт и националния доход се създава във всички отрасли на материалното производство, но се включва в цените на ограничен брой продукти, предимно предмети за потребление, произведени в промишлеността. По тази причина отрасловата структура на обществения продукт и националния доход не отразява действителния принос на отраслите на материалното производство в създаването на обществения продукт и националния доход, а показва мястото, където общественият продукт и националният доход са намерили реализация. Бележката важи и за пропорцията върху натрупването и потреблението.

За да се проследят темповете на нарастване на физическия обем на обществения продукт и националния доход, както и на фонд "Натрупване" и фонд "Потребление" от раздела за "Използуване на националния доход", са съставени таблици с индексни редове. До 1962 година индексите са изчислени от абсолютни данни по цени 1957 година, а след 1962 година – по цени 1. I. 1962 година и са свързани верижно с изчислените индекси по цени 1957 година.

Средногодишните темпове са изчислени от абсолютни данни по съпоставими цени, като е използвана формулата за геометричната средна.

Структурните показатели в случаите, когато са изчислени от абсолютни данни по съпоставими цени са за периода до 1962 година по цени 1957 година, а след 1962 година по цени 1. I. 1962 година, като за 1962 година в числител структурата е изчислена от абсолютни данни по цени 1957 година, а в знаменател – по цени 1. I. 1962 година.

Абсолютните величини за обществения продукт, националния доход и фонд потребление, както и за производните от тях показатели / на лице от населението, структури, разлагане на прираста по фактори и др. / за 1970 година се различават по обхват от абсолютните данни за същите показатели на предходните години, поради разширяване на дейностите, отнесени в материалното производство.

Верижните индекси /1970 година към 1969 година/ са изчислени от съпоставими данни, като 1969 година е приведена в съпоставимост с 1970 година. Всички индекси за 1970 година, изчислени при съответните години приети за база, са получени чрез верижно обвързване с индекса на 1970 година към 1969 година.

Ефективността и рентабилността на производството в народното стопанство е изразена чрез показателите за националния доход и печалбата, произведени със 100 лева производствени и 100 лева основни производствени фондове и чрез обществения продукт, произведен със 100 лева производствени разходи.

Показателите "Печалба на 100 лева производствени фондове" и "Печалба на 100 лева основни производствени фондове" се изчисляват само за държавните и кооперативните предприятия /без ТКЗС/. Печалбата, която участва при изчислението на тези показатели, представлява балансовата печалба на предприятията, коригирана с разликата в заплатите и начисленията за ДОО и начислена с базисните премии и печалбата, реализирана от непроизводствените и нестопанските дейности на предприятията.

Производствените разходи са получени като сбор от реализираните материални разходи, първичните доходи на населението, осигурителните вноски в ДОО /вкл. пенсионните вноски от ТКЗС/.

Коефициентът на интензификацията на производството, представляващ съотношение между индекса на националния доход на заето лице / изчислен от съпоставими цени / и индекса на заетите лица в сферата на материалното производство, изразява изменението на съотношението между интензивното и екстензивното разширение на производството.

Структурата на прираста на националния доход по фактори изразява значението на интензивния и екстензивния фактор за създаването на всеки 100 лева абсолютен прираст на произведения национален доход, изчислен от съпоставими цени. В случая интензивният фактор представлява изменението на обществената производителност на труда, а екстензивният – изменение на заетите лица в материалното производство.

1/ Намалена с базисните премии, премията за регулиране на рентабилността, премията към фабрично-заводските цени, фонд на работна заплата и осигурителни вноски, изплатени от печалбата.

2/ Получен като от бруто данък върху оборота са извадени дотацията, отпусната чрез държавния бюджет на предприятията, които не са дали отражение върху финансовия резултат на същите.